

Bureau Energieprojecten
Gaswinning VDW
Postbus 142
2270 AC Voorburg

Datum: 4 oktober 2021

Betreft: Zienswijze op c-NRD i.v.m. gaswinning VDW

Met dit schrijven reageert de Vereniging Plaatselijk Belang Vledderveen (PB) op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaswinning VDW.

1. Geen nieuwe gaswinning

PB blijft bij haar standpunt dat zij tegen gaswinning is in VDW-A en VDW-B. De eerste reden is dat de vergoeding bij schade aan woningen en gebouwen door de gaswinning onvoldoende is gewaarborgd. Wij eisen net als in Groningen ook een wettelijk bewijsvermoeden bij fysieke schade aan gebouwen en werken.

De tweede reden is dat er in een straal van ongeveer 20 kilometer rondom Vledderveen al uit 9 velden gas wordt gewonnen en staat Vermilion op het punt om nog eens uit 5 velden in dit gebied gas te winnen. Bij gaswinning uit 1 veld is het al totaal onzeker wat de gevolgen van deze gaswinning zijn voor de bodemdaling, bodemstijging, bodemtrillingen, waterbeheer, schade aan de natuur, schade aan woningen en inbreuk op het woongenot. Geheel onduidelijk en nooit wetenschappelijk onderzocht is welke invloed/risico's genoemde 14 gaswinningsgebieden in samenhang met elkaar hebben op o.a. de veiligheid en welzijn in Vledderveen. Ook is er nooit wetenschappelijk onderzocht welke grondversnelling een aardbeving op 2 kilometer diepte in dit gebied geeft en hoeveel schade daardoor ontstaat.

Groningen is daar een duidelijk voorbeeld van. Ook daar werd beweerd dat de kans op schade gering was. Wij kennen helaas het resultaat.

Uit de reacties en protesten uit deze omgeving blijkt dat er geen draagvlak is voor nieuwe gasboringen.

De indruk bestaat dat de minister werkt met ingecaluleerd risico en op de koop toe neemt dat er schade optreedt en burgers lang moeten procederen om schade vergoed te krijgen.

2. Bezwaar Gorredijk

In de nota wordt gesteld dat Vermilion twee winningsvergunningen heeft namelijk 'Gorredijk' en 'Drenthe VI' waarbinnen de aardgasvoorkomens VDW zijn gelegen. De winningsvergunning Gorredijk loopt in 2024 af. Tegen de verlenging van deze vergunning is door de stichting GAS DrOvF bezwaar gemaakt. De bezwaarprocedure is in behandeling. PB verzoekt dan ook de uitspraak van deze procedure af te wachten en geen onomkeerbare besluiten te nemen.

3. Geologische studies

In de nota wordt gesteld dat geologische studies hebben uitgewezen dat ter plaatse van de locatie in de diepe ondergrond twee kleine aardgasvelden (ook wel 'voorkomens' genoemd) aanwezig zijn. Deze aardgasvoorkomens heten VDW-A en VDW-B en bevinden zich op ongeveer 2 kilometer diepte. PB zou graag kennisnemen van deze geologische studies.

4. Methaan

In de nota wordt beschreven dat aardgas als minst vervuilende fossiele brandstof een belangrijke rol kan vervullen in de transitie naar een CO₂ arme energievoorziening in 2050. In de nota wordt niets beschreven over de methaan lekkages rond gaswinningsvelden. We gaan ervan uit dat in de M.E.R. daar wel aandacht aan wordt besteed.

5. Veilig en verantwoord

Gaswinning moet "veilig en verantwoord" kunnen gebeuren. PB mist nog steeds een definitie van "veilig en verantwoord". Graag zouden wij die terugzien in de M.E.R..

6. Geen overleg met omgeving

In de nota wordt gesteld dat in de periode 2017-2021 overleg in de omgeving plaats heeft gevonden in de zoektocht naar een geschikte locatie. Dit is onjuist. Er heeft overleg plaatsgevonden met een klein aantal bewoners rondom de door Vermilion geplande locatie in Vledderveen. Hieruit mag niet de conclusie worden getrokken dat uit dit overleg de "geschikte" locatie is voortgekomen.

Tijdens de video-sessies en uit reacties zijn kennelijk ook voorkeurlocaties naar voren gekomen. PB heeft grote moeite met de 9 voorkeurslocaties. Ten eerste is onduidelijk welke locaties precies zijn genoemd. Ten tweede wordt de positie van deze locaties niet nader omschreven en is Vermilion ook niet van plan dit te doen gezien de antwoorden op gestelde vragen. Door de opstelling van Vermilion maar ook door EZK, is het onmogelijk om in deze zienswijze onze bezwaren tegen één of meer voorkeurlocaties aan te geven. We

eisen dan ook de voorkeurlocaties precies worden omschreven met hierbij het tracé van de aan- en afvoerweg en het tracé van de pijpleiding en wij daar alsnog onze reactie op kunnen geven.

Dit is belangrijk daar er kennelijk geen inspraak meer mogelijk is wanneer een uiteindelijke locatie is gekozen.

Overigens gaat PB ervan uit dat er geen locatie komt binnen 1 kilometer van bestaande woningen of Natura 2000 gebieden.

PB zou graag zien dat, nu het weer mogelijk is, een fysieke voorlichting komt over, van, voor genoemde plannen en voorkeurslocaties waarbij de mogelijkheid is voor bewoners om te reageren en niet zoals bij de video-sessies er eigenlijk geen plaats is voor reacties.

7. Vragen niet beantwoord

In het concept NRD stelt EZK/ Vermilion dat de vragen van bewoners en organisaties op het Voornemen (december 2020) zijn beantwoord. Dat is maar gedeeltelijk het geval. Er wordt alvast gewerkt volgens de Omgevingswet. Deze kent een grotere rol toe aan het overleg met betrokkenen. Onze ervaringen tot nu toe geven geen blijk van die nieuwe insteek.

a. Veel vragen en opmerkingen zijn onbeantwoord gebleven. Voorbeelden hiervan zijn de vragen die zijn gesteld in de inspraakreacties begin dit jaar zoals het verzoek GasDrOF tot het doen van diverse onderzoeken.

b. Veel vragen en opmerkingen zijn met een algemeen verhaal weggeschreven. Voorbeeld hiervan is de oude riedel die al jaren afgedraaid wordt over de "nut en noodzaak" van de gaswinning. Maar de maatschappij en het klimaat zijn in de tussentijd wezenlijk gewijzigd.

c. Deze werkwijze doet geen recht aan de moeite die velen hebben gedaan om zich in de materie te verdiepen en een reactie te geven vanuit de eigen positie en belangen. Het getuigt niet van respect voor de insprekers. Het doet bovendien geen recht aan hun belangen om zich te verzekeren van een fysiek veilige omgeving en een overheid die de noodzakelijke maatregelen treft om hierin te voorzien.

8. Wie is wie

Overheid is niet hetzelfde als een mijnbouwbedrijf. PB vindt het principiële onjuist dat EZK veel overleg, inspraak en de afhandeling daarvan neerlegt bij het mijnbouwbedrijf. De gaswinning in onze omgeving heeft veel invloed op onze leefsituatie, zowel fysiek waar het de kwaliteit van onze woningen betreft of de verminderde kwaliteit van het uitzicht, als ook qua woongenot (veel transport,

geluid- en lichtoverlast), de waardedaling van ons bezit, of verminderde inkomsten, of de sociale en psychische schade aan gemeenschap en individuen. Wij willen op deze zaken onze overheid kunnen aanspreken. Daarvoor zijn we in maart ook naar de stembus gegaan; we hebben een overheid gekozen en niet een bedrijf zoals Vermilion. De overheid moet daarom zijn verantwoordelijkheid nemen bij dit soort – voor bewoners ingrijpende - activiteiten zoals mijnbouw in je achtertuin.

Als burgers hebben wij geen enkele relatie met het gaswinningsbedrijf: wij zijn geen opdrachtgever; wij kunnen daardoor niet met hen onderhandelen. Daarom vinden wij dat we slechts een relatie met de overheid hebben en verwachten van die overheid dat deze ook onze belangen behartigt. Wat we nu zien is dat EZK en Vermilion telkens gelijke standpunten innemen waar het gaat om het faciliteren van de gaswinning; of om standpunten waarbij het gaat om financiële aspecten. De belangen van bewoners worden schuilgehouden achter formules en parameters van zogenaamde veiligheid; veiligheid die EZK ook in Groningen suggereerde en die hopeloos mislukt is.

9. Mogelijkheid om aanvraag mijnbouwbedrijf af te wijzen

Tijdens de informatiesessie van 8 september 2021 werd door EZK de indruk gewekt dat de overheid alle voorstellen van een mijnbouwbedrijf maar stilzwijgend over zich heen moet laten komen. Dat kan niet waar zijn wanneer er zo veel in de maatschappij verandert. Veranderingen die de overheid ook met de mond belijdt, maar tot nu toe niet in de praktijk brengt.

De mijnbouwwet maakt het mogelijk om de aanvraag van het mijnbouwbedrijf af te wijzen. Artikel 36, lid 1, geeft hier handvatten voor. In deze zienswijze zijn aanvullende argumenten naar voren gebracht om tot afwijzing van de aanvraag te komen, te beginnen bij het niet meer verstrekken van een nieuwe winningsvergunning voor Gorredijk. We verwijzen hierbij graag naar de bezwaren zoals die door de stichting GAS DrOVf in de bezwaarprocedure tegen dit besluit naar voren heeft gebracht.

10. Integrale afweging zowel

a. in ruimtelijke zin; de gehele regio (plan-MER)

Het betreft hier een groot gasveld dat zich in de ondergrond van 3 provincies en meerdere gemeenten bevindt. Dat dit veld door ondergrondse bewegingen nu niet meer aaneengesloten ligt en dat er meerdere plekken zijn waar de gashoudende laag hoger ligt dan haar omgeving, doet niet af van het feit dat het oorspronkelijk één groot veld was. Om een goed inzicht te krijgen in de gevolgen van de gaswinning voor dit gebied, is het daarom noodzakelijk om een groot gebied van gasvelden te betrekken bij de onderzoeken. Dat er een onderlinge relatie is tussen de verschillende velden is al gebleken bij de watervoerende laag tussen Vinkega en Nijensleek. Dit grotere gebied moet ook in de plan-MER afgewogen worden.

b. als in tijd; vanaf 2009

De gaswinning in de regio vindt al gedurende langere tijd plaats. Bij de beoordeling over veiligheid van nieuwe gaswinning moet gekeken worden naar een referentiesituatie. Op de infosessie van 8 september werd aangegeven dat de referentiesituatie niet in de tijd terug zal liggen. Wij zijn van mening dat dit wel moet.

We stellen voor dat 2009 gebruikt wordt als referentiesituatie bij de onderzoeken die voortvloeien uit de MER-verplichting.

c. als naar de verschillende belangen: inkomsten EZK, de nadelen en schades voor bewoners, milieu en het klimaat.

Aan de gaswinning zitten veel maatschappelijke kosten. Te denken valt aan bijvoorbeeld de verloren investeringen om het waterbergend vermogen van de regio te vergroten; aan de kosten voor cosmetische schade aan woningen, aan kosten voor psychische en sociale gevolgen bij bewoners van de gaswinning, aan het zogenaamde eigen risico van 5% van schades die niet vergoed gaan worden terwijl het aangedane schade betreft, aan inkomstenverliezen van bedrijven en instellingen (toerisme) in aanloop naar, tijdens en bij de afbouw van de gaswinning, de schade aan het milieu, enz. Deze gedeelde inkomsten of (vermogens)schades worden nog niet in de berekening opgenomen. Daardoor kunnen deze kosten ook niet afgezet worden tegen de inkomsten die geheel bij EZK en het mijnbouwbedrijf terecht komen. Een verantwoorde afweging van belangen wordt hierdoor onmogelijk gemaakt.

Wij verzoeken alsnog een degelijk onderzoek naar bovenstaande onderwerpen te doen en deze per boorlocatie op te nemen.

d. Wie komt er in die afweging van belangen op voor de belangen van bewoners?

Dat EZK en het gaswinningsbedrijf telkens op een lijn zitten, geeft aan dat de overheid in deze uitsluitend naar de financiële aspecten van gaswinning kijkt. Echter, er zijn ook andere belangen die aandacht vragen, zoals die van bewoners, milieu, de regio, het UNESCO erfgoed. Bij de besluitvorming over het winningsplan worden sommige van deze belangen nog behartigd door de Minister van Binnenlandse Zaken. Echter, de belangen van bewoners worden door niemand vertegenwoordigd.

PB vindt dat er een bewindspersoon aangesteld moet worden die in het hele proces, dus van begin-inspraak tot besluitvorming expliciet de belangen van bewoners behartigt en die ook in contact staat met deze achterban.

Van een overheid – anders dan van een commercieel bedrijf – mag verwacht worden dat er bij de besluitvorming een eerlijke afweging van de verschillende belangen plaatsvindt. Bij de besluitvorming m.b.t. gaswinning lijken bestaande belangen in de oude energievoorziening en de financiële belangen van EZK veruit zwaarder te wegen dan de belangen van de mensen, de belangen van het milieu en de belangen waarvoor lagere overheden opkomen.

11. Vermilion onbetrouwbare partner

Als belangenbehartiger van bewoners hebben we meerdere keren moeten constateren dat Vermilion geen betrouwbare partner is. Zo werd duidelijk dat ze niet de waarheid vertelt over zaken die voor ons van groot belang zijn.

Voorbeelden hiervan zijn:

* de antwoorden op onze brief (november 2020) waarin Vermilion stelt geen informatie nog te hebben over zaken zoals planning, locatie velden, diepte velden, beschikbare kaarten, enz. terwijl die antwoorden 3 weken later wel gepubliceerd worden. Uit de middels WOB-procedure opgevraagde stukken blijkt de gevraagde informatie al veel langer bekend te zijn.

* Uit de door de WOB-aanvraag opgevraagde stukken blijkt dat Vermilion desgevraagd stelt dat voorafgaand aan de publicatie van het Voornemen, de direct omwonenden door hen hiervan op de hoogte zijn gesteld. Hierin sprak Vermilion weer niet de waarheid.

12. Nut en Noodzaak

a. Uitsluitend economische belangen die tellen

EZK komt iedere keer met de verouderde informatie over waarom gaswinning nog nodig is. Het gaat dan om het “warme voeten” en een “warme douche”-verhaal. Dit verhaal gaat voorbij aan de inspanningen en de inzet van bewoners, organisaties en lagere overheden om tot verduurzaming over te gaan. Laatstgenoemden zouden graag ondersteuning hierbij krijgen van het Rijk. Maar het Rijk wil wel geld verdienen aan de gaswinning, maar is niet of onvoldoende van plan om verduurzaming een zetje in de rug te geven. Het elektriciteitsnet is, mede door stroperige procedures, niet op orde om alle zonnepanelen te kunnen aansluiten; de subsidie voor (tweedehands) elektrische auto's is veruit onvoldoende, enz. Maar een zeer vervuilende sector zoals de luchtvaart wordt aan alle kanten van geld voorzien. Het is EZK die haar verantwoordelijkheid niet neemt voor de energietransitie en de verkeerde keuzes maakt.

b. Bewonersbelangen worden weggeschreven nadat “verantwoord en veilig winnen” in de ogen van EZK zijn aangetoond. Daarbij geeft EZK geen duidelijkheid over de parameters die gebruikt worden. Deze zijn namelijk discutabel. Zo geldt bijvoorbeeld de bevolkingsdichtheid als parameter. Dit gaat voorbij aan de individuele schades die bewoners kunnen lijden en doet geweld aan artikel 1 van de grondwet.

13. Overlast voor omwonenden

In alle stukken van EZK of Vermilion wordt geen helder overzicht gegeven van de overlast die bewoners zullen ervaren. Telkens wordt er slechts gesproken over een boring die 2 maanden kan duren. De suggestie wordt gewekt dat daartoe de overlast beperkt zou blijven.

We zijn van mening dat eerlijke voorlichting gegeven moet worden. De overheid wilde immers het vertrouwen van de burger terugwinnen?

Daarom zal in de MER ook een overzicht opgenomen moeten worden van de voor omwonenden te verwachten overlast.

Dit overzicht zal betrekking moeten hebben op de verschillende fasen in het project: het aanleggen van de toevoerweg, het aanleggen van de boorplaats, de aanleg van de transportleiding, de proefboringen, de testfasen, de winning en ten slotte de ontmanteling van het geheel. Deze verschillende fasen zullen per week aangegeven worden. Ook moet het aantal gehinderden per boorlocatie vastgesteld worden.

Dit overzicht zal per week moeten aangeven welk soort overlast er plaats zal vinden: het aantal transportbewegingen, de geluidsoverlast per activiteit inclusief die van het gastransport door de leiding, de overlast door het licht van het affakkelen en van de verlichting van de boorplaats.

Tijdens de informatiesessie op 8 september 2021 werd een ontwijkend antwoord gegeven op dit verzoek en werd de vraag doorverwezen naar 1 op 1 gesprekken die t.z.t. en per fase plaats kunnen vinden. Wij vinden dit onvoldoende.

In het kader van de plan-MER zal genoemde informatie ook verzameld moeten worden. We willen daarom dat bovengenoemde informatie ook inzichtelijk voor omwonenden wordt gepresenteerd.

14. De schaderegeling

Mijnbouw levert schade op. Deze schades kunnen verschillende gezichten hebben. Maar wat voor alle schades geldt is dat ze de regio en de individuele bewoners - met alle ervaringen van dien - wordt aangedaan. Waar een individu geacht wordt een goede WA-verzekering te hebben in het geval deze derden schade berokkent, vindt onze overheid dit niet nodig waar het henzelf betreft.

De overheid is de laatste jaren al met genoeg schandalen geconfronteerd (aardbevingsschade Groningen, Toeslagenaffaire, enz.) maar nog steeds kan deze overheid zich niet verplaatsen, inleven in de burgers die ze het nodige aandoet. Recent is uit onderzoek gebleken dat bodemdaling door mijnbouw wel degelijk tot schades kan leiden (conclusie van IMG op basis van onderzoek Deltares). In de huidige schaderegeling wordt hier geen rekening mee gehouden omdat dit niet voor mogelijk wordt gehouden.

Vermilion geeft zelf ook aan dat schades door mijnbouw nooit uit te sluiten zijn.

a. In 2004 stelde het ministerie nog dat er geen sprake zou zijn van aanzienlijke schades aan het onroerend goed in Groningen. Zo verkeerd kan de inschatting en het oordeel van het Ministerie zijn.

Naast de fysieke schade aan vastgoed, is de sociale en psychische schade groot (mensen kampen met depressies en het aantal suicides is hoog).

b. Verwijzing naar de Commissie Mijnbouwschade is niet afdoende:

* Er is geen enkele reden om een mindere regeling voor de rest van Nederland te maken dan voor de Groningers. In gelijke situaties moeten burgers op gelijke wijze behandeld worden.

Daarom ook hier omgekeerde bewijslast, ook schades vergoeden voor waardedaling woningen, inkomstenderving, sociale en psychische schade vergoeden (artikel 1 van de Grondwet).

* Verwijzing naar een planschaderegeling is onvoldoende. De planschaderegeling vergoedt niet alle kosten; we vinden het niet terecht dat bewoners die met mijnbouwschade te maken krijgen, zelf een deel van de schade moeten betalen.

* Wanneer EZK zegt dat de schades hier niet zo ernstig zijn als in Groningen, moet het geen enkel probleem zijn om daar waar toch schades opreden deze gelijk aan Groningen, te vergoeden.

* Dat de Commissie Mijnbouwschade bewoners ontzorgt, is – gezien het bovenstaande - een bewering die geen hout snijdt.

* Bewoners hebben bovendien niet het (voor)recht, zoals de mijnbouwbedrijven, om invloed uit te oefenen op de spelregels van de Commissie Mijnbouwschade. Wie wordt er nu ontzorgd?

Bovendien wijzen we u nogmaals op een recente uitspraak van het Mensenrechtencomité van de Verenigde naties, waarbij Nederland opnieuw hard op de vingers wordt getikt over de gaswinning en schadevergoeding in Groningen. Het comité dat het internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten bewaakt, uit in een analyse van Nederland dat het zich zorgen maakt over de veiligheid en het welzijn van inwoners van de regio Groningen als ook over hun privéleven in hun huizen.

Het verwijst daarbij naar drie mensenrechten: het recht op leven, privacy en familie(leven). De Nederlandse Staat moet volgens het Mensenrechtencomité:

- De noodzakelijke maatregelen nemen om fysieke veiligheid en het geestelijk welzijn van mensen die in de omgeving van de gaswinning in Groningen wonen te verzekeren. Zo ook de beveiliging en veiligheid van hun huizen;
- Zorgen voor correcte en passende schadevergoeding voor de slachtoffers en voorkomen dat toekomstige schades plaatsvinden in relatie tot de gaswinning;
- Zorgen voor een zinvolle participatie van, en overleg en consultatie met, bewoners van Groningen bij het ontwerpen en uitvoeren van afbouwplannen.

Het hoeft geen betoog dat de analyse van het Mensenrechtencomité gegeneraliseerd kan worden naar de "Kleine gasvelden", dat m.b.t. de gaswinning uit het gasveld VDW-A en VDW-B niet wordt voldaan aan de adviezen van het comité en er een schending van mensenrechten in relatie tot hun leefomgeving ontstaat. Schadeclaims liggen in het verschiet.

PB doet dan ook een dringend beroep op de minister om op grond van artikel 36, eerste lid, van de Mijnbouwwet, de toestemming om gas te gaan winnen uit het gasveld VDW -A en VDW-B geheel te weigeren. Deze gehele weigering is te rechtvaardigen omdat de gaswinning uit genoemd gasveld, al dan niet in samenhang met de omliggende gaswinningsvelden, niet veilig is, inbreekt op het welzijn van omwonenden, schade aan gebouwen veroorzaakt, en nadelige gevolgen heeft voor het milieu, de kwetsbare natuur en de werelderfgoedstatus.

15. De energietransitie

- a. Het Ministerie stelt nu dat de gaswinning in de zogenaamde kleine velden – in tegenstelling tot eerdere beweringen- niet actief afgebouwd zal worden. De afbouw is slechts t.z.t. het gevolg van het leeg raken van de velden.
- b. De energietransitie wordt geweld aangedaan door nieuwe investeringen in de fossiele energie.
- c. De overheid zou al haar mogelijkheden moeten aanwenden om investeringen in duurzame energie te steken.
- d. De motivatie voor burgers om hierin te investeren wordt ontmoedigd door de nieuwe gaswinning.
- e. het draagvlak voor energietransitie neemt hierdoor af.
- d. Wereldwijd zijn afspraken gemaakt om de klimaatverandering aan te pakken Zie het rapport van VN-klimaatpanel IPCC, en ook de rechtelijke uitspraken in de Urgenda- en Shell-zaak. De CO2-uitstoot moet de komende 10 jaar drastisch naar beneden. O.a. Pensioenfondsen nemen afscheid van beleggingen in de fossiele olie- en gasindustrie terwijl Nederland vergunningen geeft om steeds meer kleine velden (zelfs onder de Waddenzee) de komende 30 jaar leeg te pompen.

16. Geen nieuwe opsporing

- a. Het regeerakkoord stelt dat er geen nieuwe opsporing op land mag plaatsvinden. De voornemens voor opsporing in de VDW-velden is in strijd hiermee.
- b. De opsporingsvergunning Gorredijk loopt in 2024 af; op dat moment bestaat er geen opsporingsvergunning meer voor dit gebied. Het is daarom niet rechtmatig dat de demissionair minister een nieuwe opsporingsvergunning afgeeft voor een gebied waardoor nieuwe gaswinning mogelijk is. Een beperking van het gebied ligt op zijn minst voor de hand.

17. Onderzoeken

- a. De voorgestelde onderzoeken zullen getoetst moeten worden aan minimaal het niveau dat gesteld wordt door de wet- en regelgeving van Europa, bijvoorbeeld de Habitatrichtlijn. Daar waar de Nederlandse wet- en regelgeving hogere eisen stelt, moeten die gehanteerd worden. Dit geldt bijvoorbeeld voor de beoordeling van de stikstofdepositie of de vereiste Natuurtoets.
- b. De Europese vereisten voor het milieu betreffen de eisen m.b.t. de verschillende aspecten van het milieu. Wij zien de mens als onderdeel van dit milieu; daarom moeten genoemde eisen qua onderzoeken of qua normen voor afstanden tot de boorlocatie, ook gelden voor de mens.

18. De boorlocatie

Voor de activiteiten die van invloed kunnen zijn op de fysieke aanleg van de boorlocatie, de uitvoering van de diepboring en de aanleg van de transportleiding gelden de regels van de Wabo. Het gaat hier om de inrichting van het mijnbouwwerk. In de Wabo wordt verwezen naar een aantal artikelen in de Wet geluidshinder. Daarin staat een tabel die aangeeft welke afstand er moet zijn van het midden van de boorlocatie tot een geluidsgevoelig object. Daarbij geldt een maximaal aantal decibel en een afstand van het centrum van de boorlocatie tot het geluidsgevoelige object van 300 meter.

In de mijnbouwwet wordt expliciet ingegaan op het veiligheidsaspect. Dat is iets anders dan het inpassen van een bouwlocatie in de omgeving d.m.v. bijvoorbeeld aanplant of een geluidswal zoals de Wabo beschrijft.

De mijnbouwwet, artikel 43, stelt een veiligheidszone in van 500 meter van de boorplaats waarbinnen zich geen voorwerp van welke aard dan ook mag bevinden dat niet te maken heeft met de mijnbouwactiviteit.

We zijn daarom van mening dat voor wat betreft het veiligheidsaspect artikel 43 van de mijnbouwwet van toepassing is.

19. Bodemdaling

Door de opeenstapeling van de winning in een groot aantal velden in de omgeving heeft er al bodemdaling plaatsgevonden. Deze is inmiddels opgelopen tot 5 cm. Dit is een grens die voor het waterschap als maximum wordt gezien. Verdere bodemdaling zal vergaande gevolgen hebben voor het waterbeheer in dit gebied. Dit betreft niet alleen aanpassingen aan de kunstwerken; het gaat hierbij ook om het waterbergend vermogen in dit gebied. Op het waterbergend vermogen van dit gebied is de afgelopen periode fors geld ingezet; geld dat uit de publieke middelen afkomstig is, en dus van ons als burgers. De recente weersextremen hebben laten zien hoe groot het belang is van een goed functionerend waterbergend vermogen. Wanneer er geen garantie bestaat dat de nieuwe gaswinning geen invloed heeft op de bodemdaling en op compactie, dan moet de hand aan de kraan principe gehanteerd worden. Bij elke millimeter verdere bodemdaling moet de gaswinning gestopt worden. Ditzelfde geldt bij een aardbeving met een magnitude groter dan 3 op de schaal van Richter.

20. Parlementair onderzoek Groningen

Nog voordat het winningsplan VDW van start kan gaan, zullen de resultaten van de parlementaire onderzoekscommissie Groningen bekend zijn. Het zou een gemiste kans zijn en het zou ook getuigen van onverantwoord bestuur, wanneer de resultaten van genoemd onderzoek niet betrokken worden in de uiteindelijke besluitvorming over de gaswinning in de velden VDW.

We dringen erop aan dat voordat definitieve besluitvorming over de VDW-velden plaatsvindt, er beoordeeld wordt welke consequenties de resultaten van het parlementair onderzoek voor de gaswinning VDW zal moeten hebben.

21. Juridisch kader

In de paragraaf “Juridisch kader” wordt alleen aandacht besteed aan Nederlandse wetgeving. Niets wordt vermeld over Europese regelgeving waaraan gehouden moet worden. Bovendien blijken milieuvorschriften van de nieuwe Omgevingswet tot nu toe niet onderworpen zijn geweest aan een milieueffectrapportage.

PB gaat ervan uit dat de Europese normen de minimale zullen zijn in de onderzoeken en dat eerst de Omgevingswet wordt onderworpen aan een MER.

22. Wijziging Mijnbouwwet

Het zal EZ niet zijn ontgaan dat het voor burgers maar ook voor Provincies en Gemeenten bijna ondoenlijk is om tegen besluiten met betrekking tot gaswinning te procederen. Steeds is het antwoord van de rechter dat het ingediende verweer faalt. Dit leidt ertoe dat burgers, maar ook provincies en gemeenten niet meer procederen. Dit is kwalijk in een rechtstaat zoals Nederland is en mogelijk dat ook deze wetgeving niet voldoet aan het Europese recht. Het zou getuigen van een nieuwe bestuurscultuur wanneer EZ de minister hiervan op de hoogte stelt en met aangepaste wetgeving komt waarin de belangen van burgers en lagere overheden beter zijn gewaarborgd.

Overigens verwijst Plaatselijk Belang Vledderveen naar het ingestuurde reactieformulier van 17 februari 2021 waarvan de inhoud integraal bij deze zienswijze moet worden gevoegd.

Namens het bestuur van Plaatselijk Belang Vledderveen

Drs. H.P.C. Koene

Voorzitter Plaatselijk Belang Vledderveen